

Vladimír Dolejský, náměstek ministra životního prostředí ČR

Třicet let nestačilo

Postupná kolektivizace zemědělství zničila 30 tisíc kilometrů alejí, 800 tisíc kilometrů mezí a 120 tisíc kilometrů polních cest. To spolu s utužením orné půdy odstartovalo rozsáhlou erozi. Poslední kapkou – obrazně i fakticky – pak byly náhradní meliorace. Střízlivé odhady hovoří o odvodnění více než milionu hektarů půd. Odvodňovací projekty také stojí za vysušením dvou třetin mokřadů a regulací třetiny našich toků. Podařilo se nám za třicet let stav krajiny a morfologického stavu toků viditelně zlepšit? Změnil se přístup zemědělců? Je naše krajina připravena na dopady změny klimatu?

Ministerstvo životního prostředí již od roku 1992 finančně podporuje zlepšování stavu toků, navrácení rozptýlené zeleně do krajiny, obnovu mokřadů. Celkem uvolnilo přes 11 mld. Kč

a v posledních letech se daří tyto prostředky postupně navyšovat. Na opatření v krajině směřuje také nezanedbatelná část financí z Operačního programu Životní prostředí. Za obě programová období (tedy od roku 2007 až dosud) bylo investováno přes 20 mld. Kč. Po mnoha letech snah se podařilo dosáhnout s Ministerstvem zemědělství shody nad protierozní vyhláškou, která spatřil v roce 2021 světlo světa. Také jsme připravili, prodiskutovali a přijali několik zásadních plánovacích dokumentů a politik v čele s Národním adaptačním plánem na změnu klimatu (2017), které se nyní postupně naplňují. Přes veškerou snahu se ale stav naší krajiny a vodních toků příliš nelepší.

Nejsme v tom ale sami. Evropská komise vnímá, že krajina, která je nedostatečně odolná vůči klimatické změně, je prakticky celoevropským problémem. Ve svém plánu obnovy přírody do roku 2030 proto formuluje řadu ambiciózních cílů.

Především jde o doplnění, obnovu a zlepšení stavu modré a zelené infrastruktury. V našich podmínkách aktuálně usilujeme o respektování přirozeně probíhajících renaturalizací kdysi upravených drobných toků a přísnější nastavení pravidel pro minimální zůstatkové průtoky. Neméně důležitý je také stav lesních porostů. V probíhající kůrovcové kalamitě proto vidím především příležitost ke zlepšení prostorové a druhové skladby našich lesů. Zcela zásadní vliv na absorpční schopnost krajiny má zemědělství. Již zmíněná eroze, malá mozaikovitost a ztráta organické hmoty v půdě jsou negativní vlivy, jejichž omezení bude přímo odvislé od podoby aktuálně nastavované společné zemědělské politiky pro příští období. MŽP připravilo s podporou AOPK ČR celou řadu návrhů a věřím, že se alespoň část podaří dojednat.

Vladimír Dolejský
náměstek ministra životního prostředí
pro řízení sekce ochrany přírody a krajiny

Vodní tok v NPR Meandry Jizery se zachovalou přírodní podobou. Foto archiv AOPK ČR

První číslo vyšlo v roce 1946
Ochrana přírody 6/2020 Ročník 75
Vychází 6× ročně
Cena ve stánkovém prodeji 49 Kč
Roční předplatné 234 Kč
Časopis státní ochrany přírody
The Nature Conservation Journal

© AOPK ČR, 2020 Všechna práva vyhrazena.
Žádná část tohoto časopisu nesmí být reprodukována či šířena bez písemného souhlasu vydavatele.
ISSN 1210-258X

Evidováno MK ČR pod e. č. E 6001

Vydává
AOPK ČR, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha
a SJ ČR, Květnové nám. 3, 252 43 Průhonice
s podporou Správy Krkonošského národního parku, Správy NP Šumava, Správy NP Podyjí, Správy NP České Švýcarsko

Šéfredaktor RNDr. Zdeněk Patzelt
Redakční rada RNDr. Libor Ambrozek ●
Mgr. Jiří Bašta ● prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc. ● Ing. Karel Drbal ● Mgr. Svatava Havelková ● Ing. Michael Hošek ● prof. RNDr. Jakub Hruška, CSc. ● Mgr. et. Mgr. Karel Chobot, Ph.D. ● doc. RNDr. Ladislav Miko, Ph.D. ● JUDr. Svatomír Mlčoch ● Ing. Jan Moravec ● RNDr. František Pelc (předseda) ● Ing. Pavel Pešout ● RNDr. Jan Plesník, CSc. ● RNDr. František Pojer ● Ing. Martin Starý ● Ing. Jakub Šafránek ● Ing. Martin Škorpík ● Mgr. Karolína Šulová

Adresa redakce
Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov
tel. 283 069 247, 283 069 111, fax 283 069 247
ochrana.prirody@nature.cz
www.casopis.ochranaprirody.cz
www.nature.cz

Distribuci pro předplatitele v ČR
jménem vydavatele zajišťuje firma SEND, s. r. o.,
Ve Žitbce 1800/77, hala A3, 193 00 Praha 9;
tel. 225 985 235, GSM 777 728 757
send@send.cz, www.send.cz
Objednávky do zahraničí
vyřizuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR,
tel. 283 069 127
predplatne@nature.cz
Tisk Tiskárna Unipress, s. r. o.
Grafická úprava a sazba Ing. Jan Mastný
Korektury PhDr. Radmila Pavelková

Toto číslo vychází 17. 12. 2020

Kompletní čísla časopisu a podrobný seznam literatury najdete na
www.casopis.ochranaprirody.cz.

